

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 02.02.2017

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

• 1.1 Produktidentifikator

- Handelsnavn: L 5014
- Artikkelnummer: 285138324

- Betegnelse: Iseddik med litiumklorid mettet

• 1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

- Kjemikaliekategori PC21 Laboratoriekjemikalier
- Prosesskategori PROC15 Bruk som laboratoriereagens

- Bruk av stoffet/ tilberedning Elektrolyttløsning

• 1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

- Produsent/leverandør:

Xylem Analytics Germany GmbH
Dr.-Karl-Slevogt-Str. 1
82362 Weilheim
Germany

Kontakt: SI Analytics, Mainz
Tel. +49.(0)6131.66.5111

- Avdeling for nærmere informasjon: E-Mail: msds.si@xyleminc.com

- 1.4 Nødtelefonnummer Chemtrec: (USA & Canada) 800-424-9300 (International) 001 703-527-3887

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

• 2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

- Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008

GHS02 Flamme

Flam. Liq. 3 H226 Brannfarlig væske og damp.

GHS05 Etsende virkning

Skin Corr. 1B H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Eye Dam. 1 H318 Gir alvorlig øyeskade.

GHS07

Acute Tox. 4 H312 Farlig ved hudkontakt.

Acute Tox. 4 H332 Farlig ved innånding.

• 2.2 Merkingselementer

- 2.2.1 Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

- Farepiktogrammer GHS02, GHS05, GHS07
- Varselord Fare

(fortsatt på side 2)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 02.02.2017

Handelsnavn: L 5014

(fortsatt fra side 1)

- Farebestemmende komponenter ved etikettering:
eddiksyre
- Faresetninger
H226 Brannfarlig væske og damp.
H312+H332 Farlig ved hudkontakt eller innånding.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
- Sikkerhetssetninger
P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.
P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P309+P311 Ved eksponering eller ubehag: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
P301+P330+P331 VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning.
- **2.3 Andre farer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

- **3.2 Blanding**
- Beskrivelse: Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

- Farlige innholdsstoffer:

CAS: 64-19-7 EINECS: 200-580-7	eddiksyre	⚠ Flam. Liq. 3, H226; ⚠ Skin Corr. 1A, H314	50-<90%
CAS: 7447-41-8 EINECS: 231-212-3	lithium chloride	⚠ Acute Tox. 4, H302; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319	10-25%

- Ytterligere informasjoner: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
- Etter innånding:
Angrepen person bringes ut i frisk luft og legges rolig ned.
Legekonsultasjon straks.
- Etter hudkontakt:
Vask med mye vann.
Tilsølte klær må fjernes.
Sørg straks for legebehandling.
- Etter øyekontakt:
Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann.
Beskytt det øyet som ikke er skadet.
Tilkall lege straks.
- Etter svelging:
Drikk vann umiddelbart (maks. 2 glass).
Ikke fremkall brekninger (perforeringsfare).
Tilkall lege straks.
- **4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Brannsløkkingstiltak

- **5.1 Sløkkingsmidler**
- Egnede slukningsmidler:
CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
- Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler: Vann i full stråle

(fortsatt på side 3)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 02.02.2017

Handelsnavn: L 5014

(fortsatt fra side 2)

- **5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**
Damp kan sammen med luft ved temperaturer over 40 °C danne en eksplosjonsfarlig blanding.
Ved brann kan etsende og lettantennelig damp bli frigjort.
- **5.3 Råd til brannmannskaper**
- Spesielt verneutstyr: Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.
- Ytterligere informasjoner
Beholdere som er utsatt for fare kjøles med vann i spredt stråle.
Samle sammen kontaminert slukningsvann for seg, må ikke komme ned i kloakker eller avløp.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

- **6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.
Bruk av åpen ild forbudt.
- **6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø**
Gasser/damper/tåke slås ned med vann i spredt stråle.
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
- **6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing**
Tynn ut og nøytraliser med vann (f.eks. med natronlut, natriumbikarbonat, kalsiumkarbonat).
Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
Oppsamlet materiale bortskaffes forskriftsmessig.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

* Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**
Sørg for god romventilasjon, også i gulvhøyde (damper er tyngre enn luft).
Bruk apparater som er motstandsdyktige mot løsningsmidler.
Unngå aerosoldannelse.
- Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:
Holdes unna antenningskilder og varme overflater.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
Damp kan sammen med luft ved temperaturer over 40 °C danne en eksplosjonsfarlig blanding.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
- Krav til lagerrom og beholdere:
Må bare oppbevares i originalbeholdere.
Sørg for gulv som tåler syre.
- Informasjoner om felles lagring: Lagres adskilt fra oksydasjonsmidler.
- Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:
Hold beholderne tett tillukket.
Beholderne oppbevares på et godt ventilert sted.
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg: Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.

• 8.1 Kontrollparametrer

- Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

64-19-7 eddiksyre

AG	Langtidsverdi: 25 mg/m ³ , 10 ppm
E	

- Ytterligere informasjoner: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

(fortsatt på side 4)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 02.02.2017

Handelsnavn: L 5014

(fortsatt fra side 3)

• 8.2 Eksponeringskontroll

- Personlig verneutstyr:
- Generelle verne- og hygienetiltak:
 - Unngå berøring med øyne og hud.
 - Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
 - Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt.
 - Spis og drikk ikke under arbeidet.
 - Det er forbudt å oppbevare næringsmidler i arbeidslokalene.
 - Forebyggende hudbeskyttelse med hudbeskyttelsessalve.
 - Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
- Åndedrettsvern:
 - Åndedrettsbeskyttelse bare ved aerosol- eller tåkedannelse.
 - Ved korttidig eller liten belastning åndedrettsfilterapparat; ved intensiv eller lengre utsetting: bruk omluft-uavhengig åndedrettsbeskyttelsesapparat.
- Anbefalt filterapparat for kort tids bruk: Kombinasjonsfilter E-P2
- Håndvern:
 - Beskyttelseshansker
 - Beskyttelseshansker anbefales ved hyppig eller langvarig hudkontakt.
- hanskemateriale
 - Butylkautsjuk
 - Anbefalt materialtykkelse: $\geq 0,5$ mm
 - Nitrilkautsjuk
- Øyevern: Tettsittende vernebrille

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

• 9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

- alminnelige opplysninger
- Utseende:

Form:	Flytende
Farge:	Fargeløs
- Lukt: Stikkende
- Tilstandsendring

Smeltepunkt/frysepunkt:	ca. 16 °C
Startkokepunkt og kokeområde:	119 °C
- Flammepunkt: 40 °C (geschlossener Tiegel)
- Antennelsestemperatur: 485 °C
- Eksplosive egenskaper: Damp kan sammen med luft ved temperaturer over 40 °C danne en eksplosjonsfarlig blanding.
- Eksplosjonsgrenser:

Nedre:	4,0 Vol %
Øvre	17,0 Vol %
- Damptrykk ved 20 °C: 16 hPa
- Tetthet ved 20 °C: 1,09 g/cm³
- Løslighet i / blandbarhet med vann: Fullstendig blandbar.
- Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann: -0,2 log POW (Eisessig)
- Viskositet:

Dynamisk:	Ikke bestemt.
Kinematisk ved 20 °C:	1,5 mm ² /s

(fortsatt på side 5)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 02.02.2017

Handelsnavn: L 5014

(fortsatt fra side 4)

• 9.2 Andre opplysninger

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
- Termisk spaltning / vilkår som må unngås:
Damp kan sammen med luft ved temperaturer over 40 °C danne en eksplosjonsfarlig blanding.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner**
Kraftige reaksjoner med sterke alkalier og oksideringsmidler (f.eks. krom(VI)-oksid, kromsvovelsyre, kaliumpermanganat, natriumperoksid, perkloresyre, fosforalid, hydrogen peroksid).
Reaksjoner med uedle metaller, med vannstoffutvikling.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Uforenlige materialer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** Ingen farlige spalttingsprodukter kjente.

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
- Akutt toksisitet:
Farlig ved hudkontakt eller innånding.

- Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:

64-19-7 eddiksyre

Oral	LD50	3310 mg/kg (Rat)
Dermal	LD50	1060 mg/kg (Rabbit)
Inhalativ	LC50	11,4 mg/l, 4 h (Rat) (IUCLID)

7447-41-8 lithium chloride

Oral	LD50	526 mg/kg (Rat) (RTECS)
------	------	-------------------------

- Primær irritasjonsvirkning:
- på huden:
Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
- på øyet:
Alvorlige skader og fare for hornhinneturbiditet og synstap.
Gir alvorlig øyeskade.
- Sensibilisering: Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- Ytterligere toksikologiske henvisninger:
Ved svelging sterk etsende virkning i munnhulen og svelget, samt fare for perforering av spiserøret og magen.
- Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:
- CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)
- Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- Kreftfremkallende egenskap Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- Reproduksjonstoksitet Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- STOT – enkelteksponering Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- STOT – gjentatt eksponering Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- Aspirasjonsfare Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

• 12.1 Giftighet

- Akvatisk toksisitet:

64-19-7 eddiksyre

EC50	47 mg/l, 24 h (Daphnia magna) (IUCLID)
LC50	75 mg/l, 96 h (Lepomis macrochirus) (IUCLID)

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 02.02.2017

Handelsnavn: L 5014

(fortsatt fra side 5)

- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Den organiske andelen av blandingen er biologisk lett nedbrytbar.
- **12.3 Bioakkumuleringsevne**
På grunn av fordelingskoeffisienten n-oktanol/vann forventes det ingen nevneverdig konsentrasjon i organismer.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- Ytterligere økologiske informasjon:
- Generelle informasjon:
- Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann
- Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
- Skadelig virkning på grunn av forskyvning av pH-verdien.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadevirkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Sluttbehandling

• 13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

• Anbefaling:

Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

Deponering iht. gjeldende lokale bestemmelser. Det anbefales at man kontakter ansvarlig myndighet eller et deponeringsforetak.

• Europeiske avfallslisten

20 00 00	Kommunalt avfall (husholdningsavfall og lignende avfall fra handel, industri og institusjoner) herunder separat innsamlede fraksjoner
20 01 00	separat innsamlede fraksjoner (unntatt 15 01)
20 01 14*	syrer

• Ikke rengjort emballasje:

• Anbefaling:

Kontaminerte emballasjer skal tømmes så godt som mulig. De kan deretter, etter tilsvarende rengjøring, tilføres recycling.

Emballasjer som ikke kan rengjøres deponeres som stoffet selv.

• Anbefalt rengjøringsmiddel: Vann, eventuelt med tilsetning av rengjøringsmidler.

Avsnitt 14: Transportopplysninger

• 14.1 FN-nummer

• ADR/RID, IMDG, IATA

UN2789

• 14.2 FN-forsendelsesnavn

• ADR/RID

ISEDIKK

• IMDG, IATA

ACETIC ACID, GLACIAL

• 14.3 Transportfareklasse(r)

• ADR/RID

• klasse

8 Etsende stoffer

• Fareseddel

8+3

(fortsatt på side 7)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 02.02.2017

Handelsnavn: L 5014

(fortsatt fra side 6)

• IMDG 	
• Class • Label	8 Etsende stoffer 8/3
• IATA 	
• Class • Label	8 Etsende stoffer 8 (3)
• 14.4 Emballasjegruppe • ADR/RID, IMDG, IATA	II
• 14.5 Miljøfarer • Marine pollutant:	Nei
• 14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk • Kemler-tall: • EMS-nummer: • Segregation groups • Stowage Category	Advarsel: Etsende stoffer 83 F-E,S-C Acids A
• 14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke brukbar.
• ADR/RID • Fritatt mengde (EQ): • Begrenset mengde (LQ): • Unntatte mengder (EQ): • Transportkategori • Tunnel restriksjonskode	E2 1 L Kode: E2 Maksimal nettovekt per inneremballasje: 30 ml Maksimal nettovekt per ytteremballasje: 500 ml 2 D/E
• UN "Model Regulation":	UN 2789 ISEDIKK, 8 (3), II

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

- 15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

- Relevante satser
 H226 Brannfarlig væske og damp.
 H302 Farlig ved svelging.
 H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
 H315 Irriterer huden.
 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
- Forkortelser og akronymer:
 RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
 IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
 ICAO: International Civil Aviation Organisation

(fortsatt på side 8)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 02.02.2017

Handelsnavn: L 5014

(fortsatt fra side 7)

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organisation" (ICAO)

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Flam. Liq. 3: Brannfarlige væsker – Kategori 3

Acute Tox. 4: Akutt giftighet – Kategori 4

Skin Corr. 1A: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 1A

Skin Corr. 1B: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 1B

Skin Irrit. 2: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 2

Eye Dam. 1: Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon – Kategori 1

Eye Irrit. 2: Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon – Kategori 2

- * Data forandret i forhold til forrige versjon

— NO —